

Resultaten (broed)vogelonderzoek Bodemven en omstreken op Landgoed Huis ter Heide, Noord-Brabant

Broedseizoen 2011

Grasmus (*Sylvia communis*)

Uitgevoerd in opdracht van Natuurmonumenten
regio Midden-Brabant

Auteurs:
Ad v.d. Corput
Jan Paymans
Loe Brokken
Mart de Louwera
Dongen, december 2011

Samenvatting

In 2011 werden van 46 vogelsoorten (mogelijke) broedgevallen vastgesteld. De interpretatie van de broedgevallen is uitgevoerd volgens de richtlijnen "Handleiding Broedmonitoring Project BMP" (van Dijk, 2004). Hiervan werden 5 vogelsoorten eenmalig in het gebied aangetroffen.

Er zijn 5 rode-lijst soorten aangetroffen, zoals;

- boerenzwaluw (gevoelig)
- koekoek (kwetsbaar)
- kramsvogel (gevoelig)
- groene specht (kwetsbaar)
- veldleeuwerik (gevoelig)

(Bron: Rode lijst van de Nederlandse broedvogels 2005)

De rode lijst soorten; matkop en tapuit, zijn in tegenstelling tot de vorige jaren niet in het gebied gesignaleerd in 2011.

Naast bovenstaande vogelsoorten, zijn er vogels aangetroffen, alleen buiten het resp. broedseizoen, zoals;

- blauwe reiger
- goudhaan
- houtduif
- roek

Opvallendheden;

Dit jaar is voor het eerst een fors groter gebied geïnventariseerd, nl. tot aan de snelweg in oostelijke richting. Het te inventariseren gebied is globaal 2x groter dan voorgaande jaren geworden. Hierdoor is het oorspronkelijke gebied wat al enkele jaren door ons werd geïnventariseerd, zeer sporadisch bezocht. Het nadeel hiervan is, dat het oorspronkelijke gebied niet meer geheel is doorlopen.

Het gehele gebied is niet te belopen in 1 ochtend.

Dit beïnvloed onze inventarisatie extreem nadelig. Verder is vooral de aandacht gegeven aan bijzondere broedsoorten en veelal zijn de "stand" vogelsoorten niet geteld.

Inhoudsopgave

1. Inleiding

1.1 aanleiding tot het onderzoek	4
1.2 vraagstelling	4
1.3 type onderzoek	4
1.4 gebied	4
1.5 werkwijze	4
1.6 begripsbepalingen	5

2. Resultaten

2.1 waarnemingen	5
------------------------	---

3. Soorten aantallen

3.1 De geïnterpreteerde broedgevallen	7
3.2 Soortenkaarten	8
Geldige waarnemingen	9
Ongeldige waarnemingen	27
Zoogdieren	32
Mierenhopen en vosseburchten	34
Discussie	35
Voorgestelde beheermaatregelen	35
Roofvogels	35
Rode Lijst soorten	35
Vervolgonderzoek	36
Bronvermelding	36

Bijlagen

I. Topografische weergave van het onderzoeksgebied	37
II. Wetenschappelijke namen van vogelsoorten genoemd in het verslag	38

1. Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

Op verzoek van Natuurmonumenten wordt het gebied Huis ter heide geïnteriseerd op bijzondere broedvogels. Dit onderzoek maakt deel uit van de inventarisatie. Met de resultaten kan Natuurmonumenten de beheerplannen controleren en/of aanpassen.

1.2 Vraagstelling

Welke (broed)vogels begeven zich in het gebied rond het Bodemven tot de snelweg tijdens het broedseizoen van het jaar 2011?

1.3 Type Onderzoek

De inventarisatie is bedoeld om een indruk te krijgen welke broedvogels er zich zoal in het gebied begeven en heeft betrekking op alle aanwezige soorten.

1.4 Gebied

Het verkozen gebied heeft een globale oppervlakte van 4 km². Het gebied bevat een stuk naaldbos, boswei, half open bos, een jong bos (>5jr.), kruidig grasland, moerasbos en een zuurven. Het Bodemven en omstreken heeft dus een gevarieerd biotoop. Opvallendheden: bos grenzend aan weilanden richting de Moer is recentelijk sterk uitgedund. Er is zelfs sprake van kaalslag op bepaalde plekken. Het bosgebied is ontdaan van bomen > 30 jr.

In bijlage 1 is een topografische weergave van het onderzoeksgebied opgenomen. Het gebied grenzend aan het Blauwe Meer is niet voorzien van bospaden en omdat het langs de snelweg ligt en pas recent in bezit van Natuurmonumenten, beperkt toegankelijk door hoog onkruid en afrastering. Dit gebied is omsloten door particulier terrein, gedeeltelijk bebouwd.

1.5 Werkwijze

Op 12 data tussen februari en juli 2011 is geen vaste route gekozen die bij elke bezoeken is afgelegd. Er is kris kras in verschillende richtingen door het gebied gelopen.

Bezoek 1: 17 februari.	Start	19:30 uur.	3°C, regen	windkracht 2
Bezoek 2: 26 februari	Start	07:30 uur.		
Bezoek 3: 10 maart.	Start	19:30 uur.	7°C, motregen	
Bezoek 4: 19 maart	Start	06.15 uur.		
Bezoek 5: 2 april	Start:	07:00 uur.		
Bezoek 6: 16 april	Start:	06:00 uur.		
Bezoek 7: 23 april	Start:	06:00 uur.		
Bezoek 8: 14 mei.	Start:	05:30 uur.		
Bezoek 9: 28 mei	Start:	05.15 uur.	9° zonnig,	windkracht 2
Bezoek 10: 11 juni.	Start:	05:00 uur.	8° droog,	
Bezoek 11: 25 juni.	Start	05:00 uur.	12° regenachtig,	
Bezoek 12: 9 juli.	Start	05:00 uur.	16° regen,	windkracht 3

De gehanteerde werkwijze is afgeleid uit de Handleiding Broedvogel Monitoring Project SOVON (Van Dijk, A.J., 2004). Alle waarnemingen die op territoriaal gedrag duiden zijn per bezoek op een veldkaart genoteerd. Bij de waarnemingen is gelet op het noteren van uitsluitende waarnemingen. De geldige waarnemingen zijn vervolgens van de veldkaarten naar soortkaarten overgezet. Hieruit zijn per soort mogelijke territoria bepaald. Overige waarnemingen zijn met behulp van de fusieafstand wel of niet bij een territorium ingedeeld.

Op de soortenkaarten, die bij de resultaten zijn weergegeven, geeft;

- een geïnterpreteerd broedgeval weer. De punt geeft het centrale punt van het territorium weer.
- ▲ geeft de precieze lokatie aan waar een nest van betreffende vogelsoort aangetroffen is.
- Geeft de locatie weer van de niet-geldige waarneming; de vogel is buiten de datumgrens gesignaleerd.

Door het gebruik van de datumgrenzen is uitgesloten dat doortrekkers en uitzwermende broedvogels en/of jongen als een territorium kunnen worden meegeteld.

1.6 Begripsbepaling

Uitsluitende waarneming: elke op de veldkaart ingetekende waarneming stelt in principe een ander individu voor; de ene waarneming sluit de ander uit.

Geldige waarneming: waarnemingen die op een territorium of broedpaar duiden.

Fusieafstand: bepaalt of er bij 2 waarnemingen sprake is van 1 of 2 territoria.

2. Resultaten

2.1 De waarnemingen

In tabel 1 zijn de veldwaarnemingen weergegeven. Per soort is aangegeven hoeveel individuen zijn aangetroffen per bezoek. Ook is aangegeven of de waarnemingen binnen (wit blok) of buiten de datumgrenzen is voorgevallen (grijs blok). Bij de telling van de individuen is rekening gehouden met de fusieafstand voor de betreffende soort.

Nr	Tabel 1 soort	code	2011												fusie gebied	broedgevallen	geldige waarnemingen nodig	
			datumgrens	1 17-2-2011 avond	2 26-febr.	3 10-3-2011 avond	4 19-mrt	5 2-apr	6 16-apr	7 23-apr	8 14-mei	9 28-mei	10 11-jun	11 25-jun				12 9-jul
1	blauwe reiger	BR	15-4 t/m 10-5	500 m				1					2	1			0	1
2	boerenzwaluw	BZ	1-6 t/m 15-7	1000m										1			0	2
3	boomklever	BKI	15-2 t/m 31-5	300 m		2		4				1		3			4	1
4	boomkruiper	BKr	1-2 t/m 20-6	200 m		1		3	2		2	1		2			5	1
5	boomleeuwerik	BL	15-3 t/m 20-6	300 m									7	3			1	1
6	boompieper	BP	15-4 t/m 10-7	200 m						2	1		6	2	2		7	1
7	buizerd	Bui	1-2 t/m 15-7	1000m		3		1	2		1			1	1	1	3	2
8	doodaars	DD	10-4 t/m 10-7	500 m				2	2		1						1	1
9	fittis	F	20-4 t/m 10-7	100 m					4	1	3		4	5			6	1

10	gaai (vlaamse gaai)	Gaai	1-4 t/m 10-7	500 m						1		5		2				2	2
11	gekraagde roodstr.	GR	10-5 t/m 30-6	200 m							2		2	1				3	1
12	goudhaan	GH	20-4 t/m 30-6	100 m			1											0	1
13	grasmus	GM	1-5 t/m 10-7	200 m							3		1	3	1			2	1
14	grauwe gans	Gga	1-3 t/m 20-6	2500m			4	3	1	2								0	1
15	groene specht	GS	1-3 t/m 31-5	1000m			3						1	1				1	1
16	grote bonte specht	GBS	1-3 t/m 30-6	500 m			7	3	1	2	3	6	4	4				8	1
17	havik	Ha	1-2 t/m 15-7	1000m		1		1			1							1	2
18	houtduif	HD	1-5 t/m 15-9	300 m				1		1								0	1
19	kleine bonte specht	KBS	1-2 t/m 20-6	300 m		2	2			1			1					1	1
20	koekoek	Koe	15-5 t/m 30-6	1000m							1							0	1
21	koolmees	K	15-3 t/m 30-6	300 m		1	4			3	2							5	1
22	kramsvogel	KV	10-3 t/m 30-6	500 m		5	5											0	1
23	kuifeend	KE	15-5 t/m 30-6	1000m			8		8	8		1	1	1				0	1
24	meerkoet	MK	20-4 t/m 10-6	500 m			1	1	1	2		3	1					1	1
25	merel	M	1-3 t/m 15-7	200 m				1		2								3	1
26	nijlgans	Nga	15-3 t/m 15-5	2500m			1											0	1
27	pimpelmees	P	15-3 t/m 30-6	300 m								1	4					2	1
28	putter	Pu	1-4 t/m 15-7	300 m			4	1					3					3	1
29	roek	Ro	15-4 t/m 10-5	500 m					10					2				0	1
30	roodborst	R	1-5 t/m 30-6	200 m		1	5				2	2	3				1	5	1
31	roodborstapuit	Rta	15-3 t/m 15-7	200 m								2	1					2	1
32	spreeuw	S	1-4 t/m 31-5	100 m			2					1						1	1
33	staartmees	SM	1-3 t/m 31-5	500 m			1			1								2	1
34	tijftjaf	Tj	15-4 t/m 20-7	200 m			6	2	2	2	1	4	3	4				7	1
35	tuinfluiter	T	15-5 t/m 30-6	200 m						1		3	6	5	2			5	1
36	veldleeuwerik	VL	1-4 t/m 15-6	300 m									1					1	1
37	vink	V	20-4 t/m 20-7	200 m		2	9	3		3	1	1	4	2	1			4	1
38	wilde eend	WE	1-4 t/m 10-5	1000m			4					10	1	1				0	1
39	winterkoning	W	1-2 t/m 20-7	200 m		2	3	2	1	1	1		4	1	1			8	1
40	witgat	Wit	1-6 t/m 30-6	1000m									1					0	2
41	witte kwikstaart	WKw	15-4 t/m 10-7	300 m												2		2	1
42	zanglijster	Z	20-4 t/m 30-6	300 m		1	4		1	2	1	3	2	5	1			6	1
43	zwarte kraai	ZKr	1-3 t/m 30-6	300 m						10								0	1
44	zwarte mees	ZM	15-3 t/m 30-6	300 m			1		1									2	1
45	zwartkop	ZK	20-4 t/m 20-7	200 m			1	1	2	6		6	2	8	2			7	1
46	zwarte specht	ZS	15-3 t/m 20-6	600 m			1			1								1	2
	totaal aantal					21	88	39	32	52	19	66	69	37	9			112	

	ree	ree								2	6	4	2	1					
	konijn	konijn											5	1					1
	eekhoorn	eekh.										1							
	mierenhoop	mier											2						
	vossenburcht	vosb.											4						

Uit de waarnemingen zijn de mogelijke territoria en de corresponderende aantallen broedgevallen afgeleid. Deze zijn in de resultaten verwerkt. NB: in de bijlage zijn alle wetenschappelijke namen van genoemde vogelsoorten weergegeven.

3. Soorten aantallen

3.1 Geïnterpreteerde broedgevallen

In tabel 2 zijn de geïnterpreteerde broedgevallen genoteerd die zijn afgeleid uit de waarnemingen die in het veld zijn gedaan. De mogelijke territoria van de vogels zijn bepaald volgens de BMP-methode. De ligging van de territoria zijn terug te vinden in de soortenkaarten die in par.3.2 zijn weergegeven. In deze tabel is tevens terug te zien welke broedgevallen er in vorige jaren zijn gevonden

Tabel 2. Geïnterpreteerde broedgevallen.

nr.	soort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1	appelvink				1			
2	blauwe reiger	1	1	1	1	1		
3	Boerenzwaluw *						1	
4	bonte vliegenvanger				1	2	1	
5	boomklever	2	5	2	5	5	7	4
6	boomkruiper	2	4	2	5	7	10	5
7	boomleeuwerik		3		2		1	1
8	boompieper	4	5	3	11	9	14	7
9	Boomvalk***				1			
10	bosuil					2		
11	buizerd	1	1	1	2	2	4	3
12	canadese gans				1	1		
13	Doodaars *	2	1	3	3	3	3	1
14	fitis	5	6	6	14	11	5	6
15	gaai (vlaamse)	1	2	2	4	3	3	2
16	gekraagde roodstr.	2			10	4	2	3
17	gierzwaluw						1	
18	goudhaan	2	3	2	5	3	7	
19	goudvink						1	
20	grasmus					2		2
21	grauwe gans		2	3	1	1	1	
22	Grauwe vliegenvanger***				1			
23	groene specht**		2	1	2	2	5	1
24	grote bonte specht	3	4	5	7	7	14	8
25	grote lijster		2	3	4	5	2	
26	havik		1		1	2	2	1
27	heggemus		5		2	1	1	
28	holenduif				2	1	1	
29	houtduif	2	1	2	8	4	4	
30	kauw					1		
31	kievit				1			
32	kleine bonte specht					4	1	1
33	knobbelzwaan					1	1	
34	Koekoek**		1		1			
35	koolmees	4	8	11	18	13	17	5
36	Kruisbek				1			
37	kuifeend	2	2	5	3	2	1	
38	kuifmees		1	4	5	2	3	
39	Matkop ***					3	3	
40	meerkoet	1	1	2	2	2	2	1
41	merel	5	4	6	21	16	18	3
42	nijlgans		1	1	1	1	1	0

43	pimpelmees		5	2	12	6	9	2
44	putter					4	2	3
45	roek							
46	roodborst	4	6	8	13	8	6	5
47	Roodborsttapuit *				1		1	2
48	Sperwer			2	1	1		
49	spreeuw		1		4	3	2	1
50	staartmees	3	2		4	2	3	2
51	tijftjaf	4	2	5	10	8	10	7
52	tuinfluiter		3	3	4	7	8	5
53	turkse tortelduif				1			
54	Veldleeuwerik **							1
55	vink	7	12	18	24	19	15	4
56	vuurgoudhaantje					1		
57	waterhoen	1			1			
58	Wielewaal ***					1		
59	wilde eend	1	2	2	3	2	2	
60	winterkoning	3	7	15	26	25	19	8
61	witgat							
62	witte kwikstaart				1	3		2
63	ljsvogel *				1			
64	zanglijster	3	4	3	8	3	7	6
65	Zomertortel ***				1			
66	zwarte kraai	3	3	1	8	7	7	
67	zwarte mees	2	4		5	2	2	2
68	zwartkop	4	1	1	11	9	10	7
69	zwarte specht				1	1	2	1
	totaal aantal	74	118	125	291	235	242	112

In de jaren 2005 - 2006 was het telgebied de helft kleiner, dan de jaren nadien.

Gemerkt met * is rode lijst soort van 1994 (aangepast aan nu);
Boerenzwaluw, Doodaars, Roodborsttapuit, ljsvogel

Gemerkt met ** is rode lijst soort van 1994 en 2004;
Groene specht, koekoek en veldleeuwerik

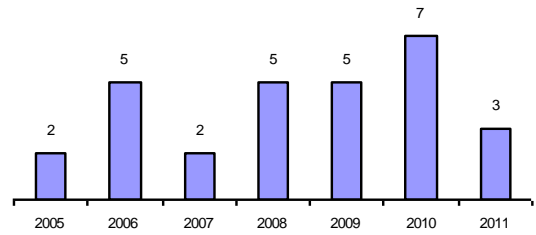
Gemerkt met *** is rode lijst soort van 2004;
Boomvalk, grauwe vliegenvanger, matkop, wielewaal en zomertortel

3.2 De soortenkaarten

Op de volgende bladzijden zijn de soortenkaarten van de genoteerde vogelsoorten weergegeven. De weergegeven plattegronden zijn gekopieerd van een topografische weergavekaart van het gebied Huis ter Heide die intern door natuurmonumenten wordt gebruikt (datum van uitgave: 14-12-2010). Allereerst zullen de vogelsoorten waarvan geldige waarnemingen zijn gedaan in alfabetische volgorde behandeld worden. Vervolgens zullen de vogelsoorten waarvan geen geldige waarneming is gedaan, maar die wel in het gebied zijn aangetroffen, de revue passeren. Als laatste zal een soortenkaart met de aangetroffen zoogdieren weergegeven worden.

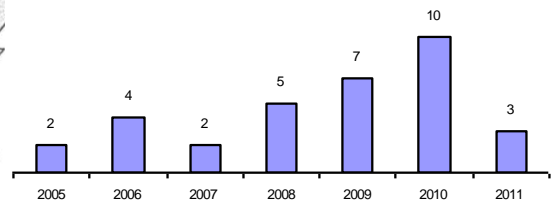
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : boomklever

Geldige waarneming

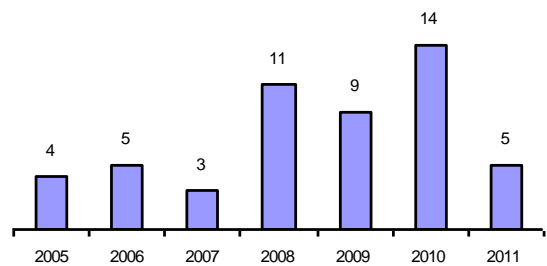
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : boomkruiper

Geldige waarneming

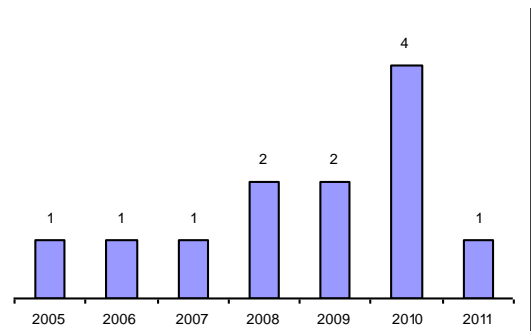
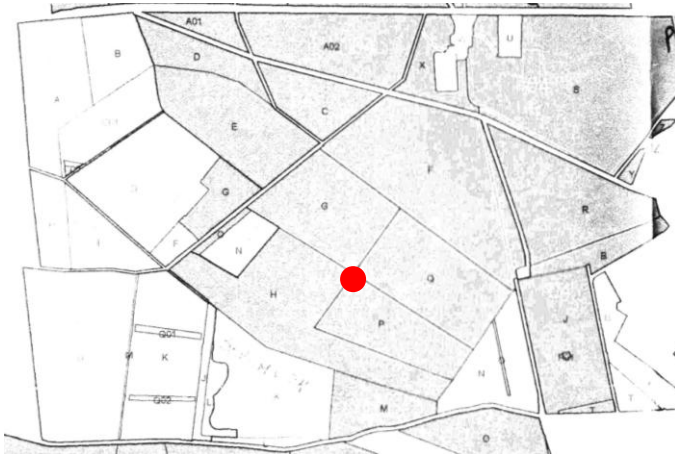
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : boompieper

Geldige waarneming

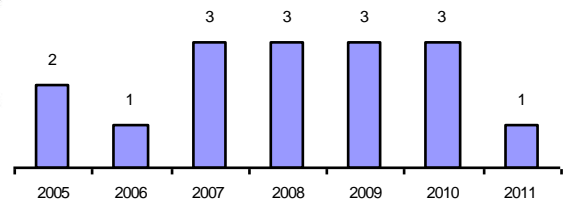
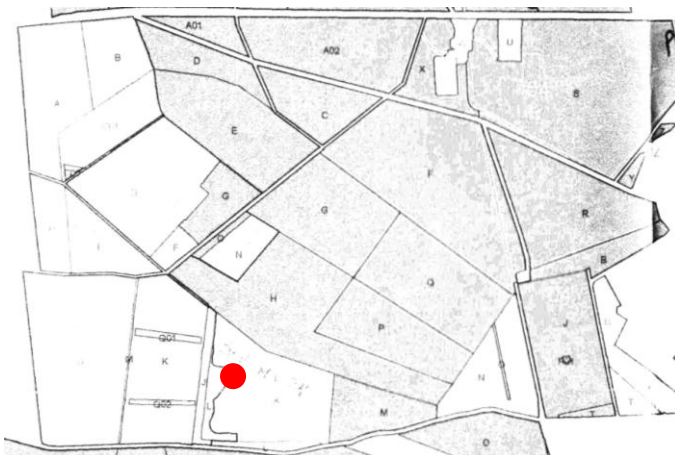
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : buizerd

Geldige waarneming

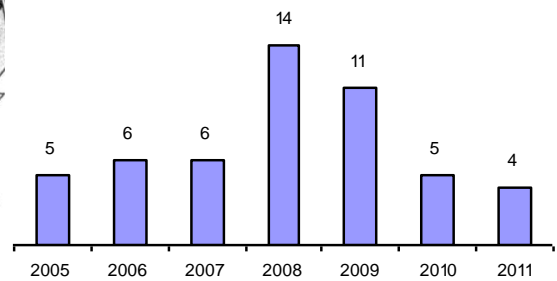
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : dodaars

Geldige waarneming

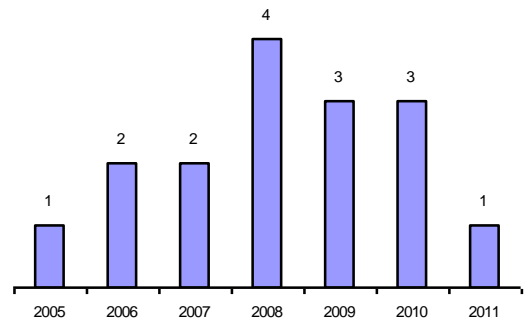
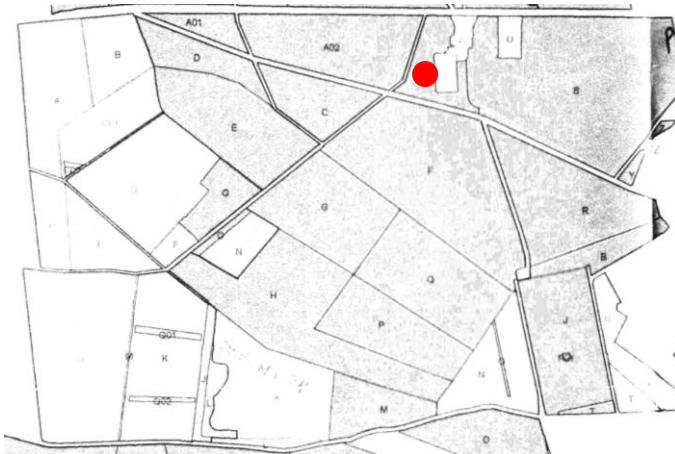
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : fitis

Geldige waarneming

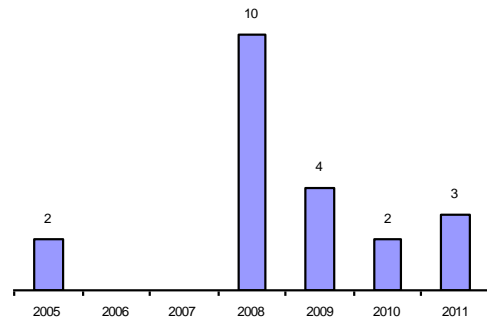
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : gaai

Geldige waarneming

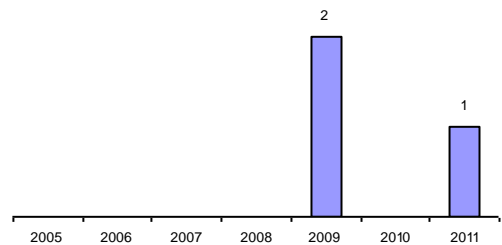
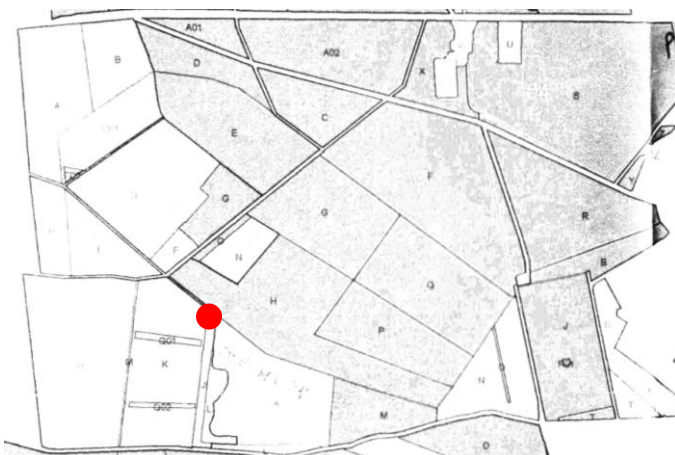
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : gekraagde roodstaart

Geldige waarneming

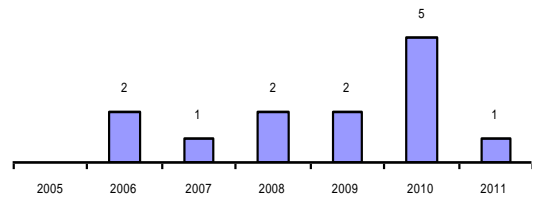
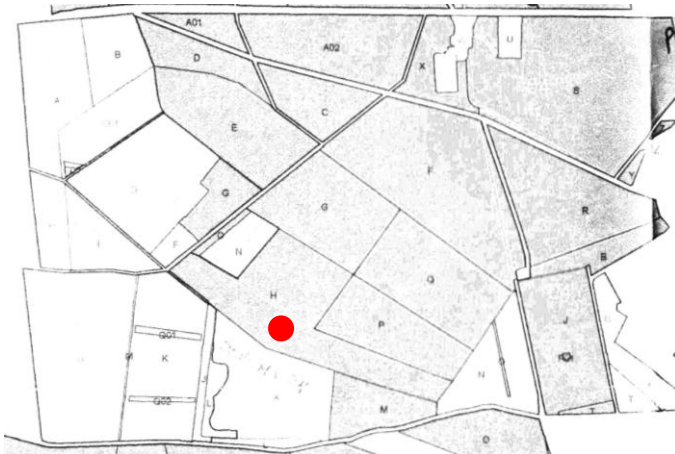
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : grasmus

Geldige waarneming

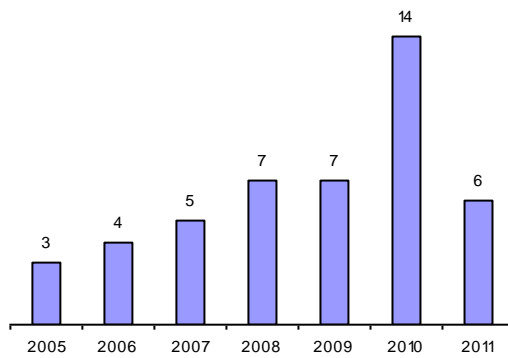
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : groene specht

Geldige waarneming

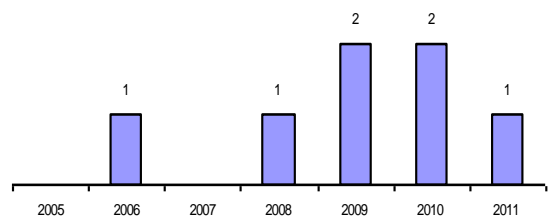
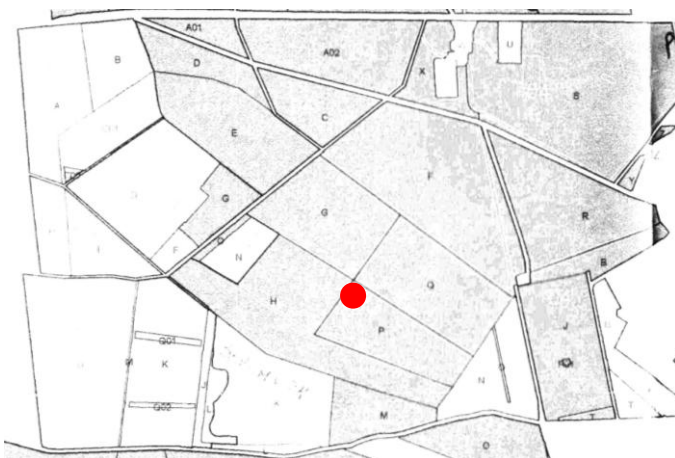
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : grote bonte specht

Geldige waarneming

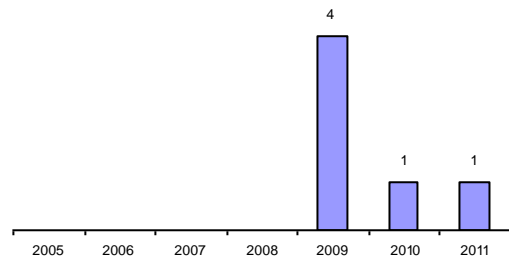
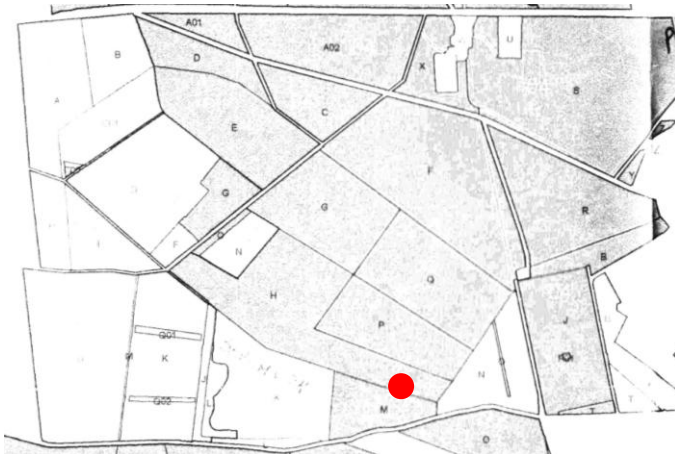
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : havik

Geldige waarneming

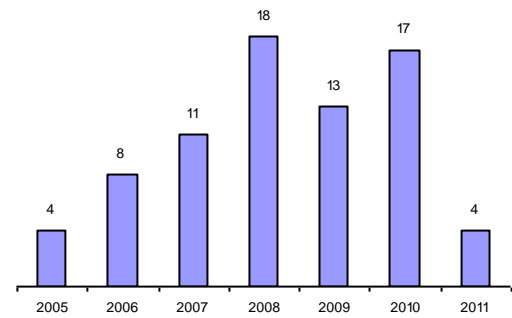
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : kleine bonte specht

Geldige waarneming

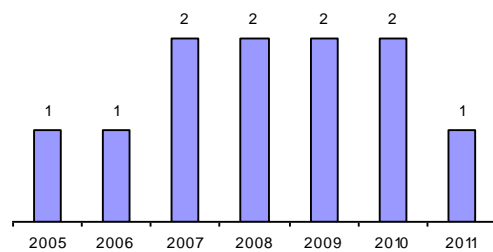
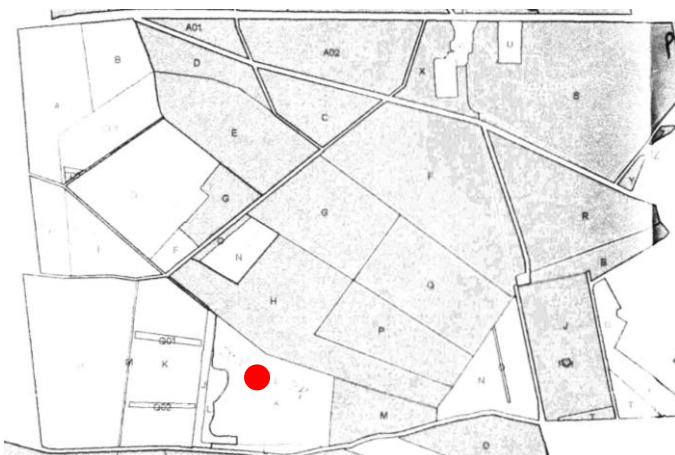
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : koolmees

Geldige waarneming

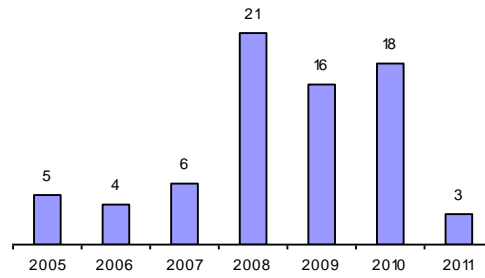
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : meerkoet

Geldige waarneming

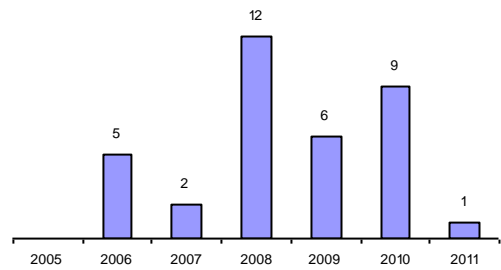
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : merel

Geldige waarneming

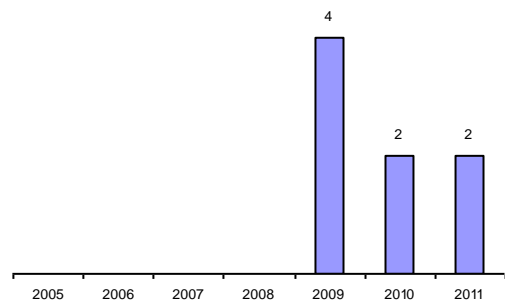
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : pimpelmees

Geldige waarneming

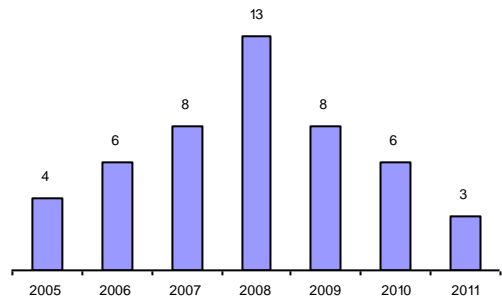
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : putter

Geldige waarneming

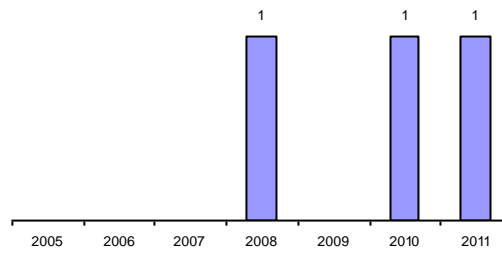
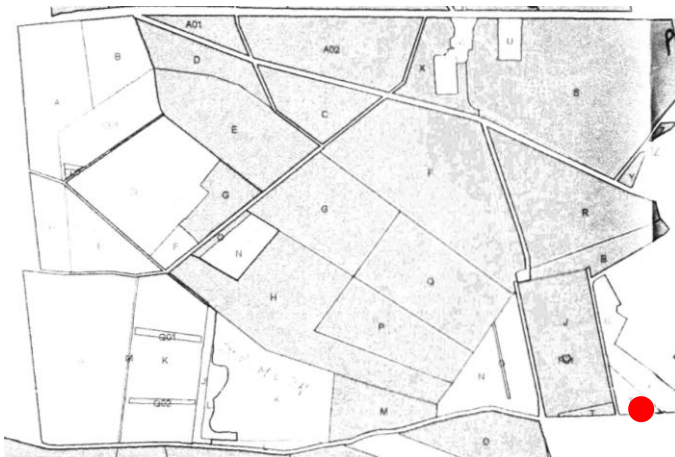
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : roodborst

Geldige waarneming

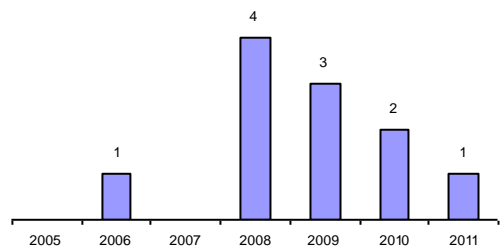
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : roodborstapuit

Geldige waarneming

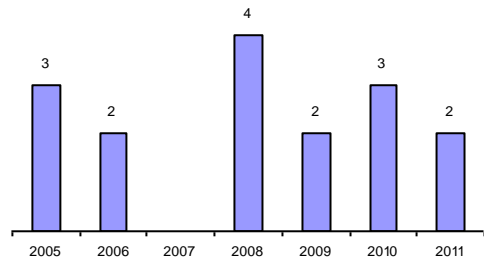
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : spreeuw

Geldige waarneming

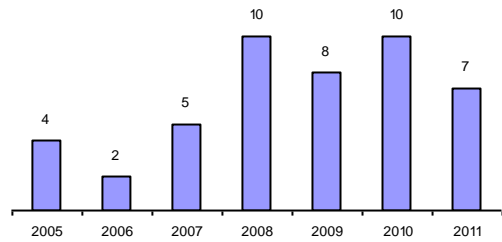
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : staartmees

Geldige waarneming

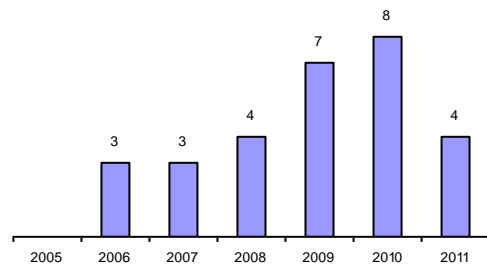
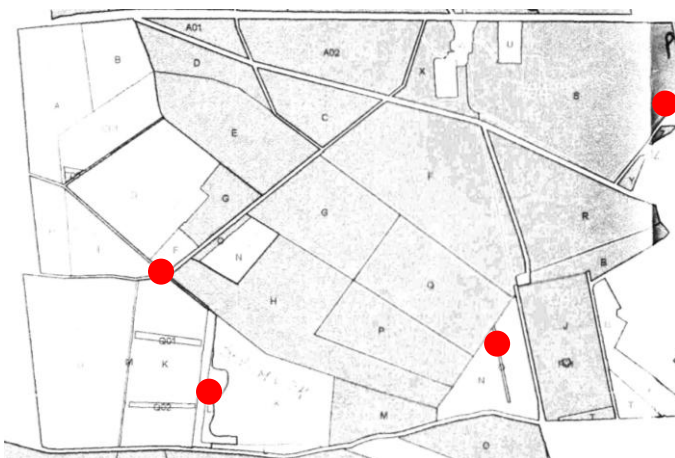
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : tijftjaf

Geldige waarneming

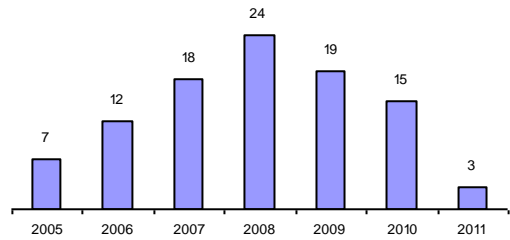
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : tuinfluiter

Geldige waarneming

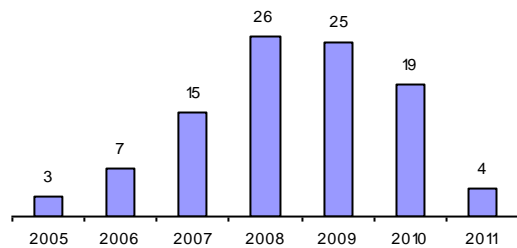
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : vink

Geldige waarneming

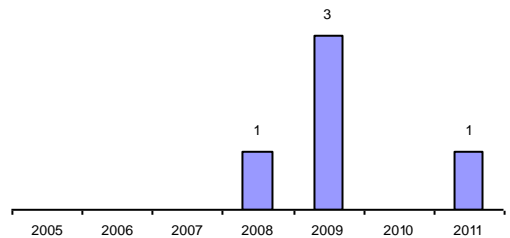
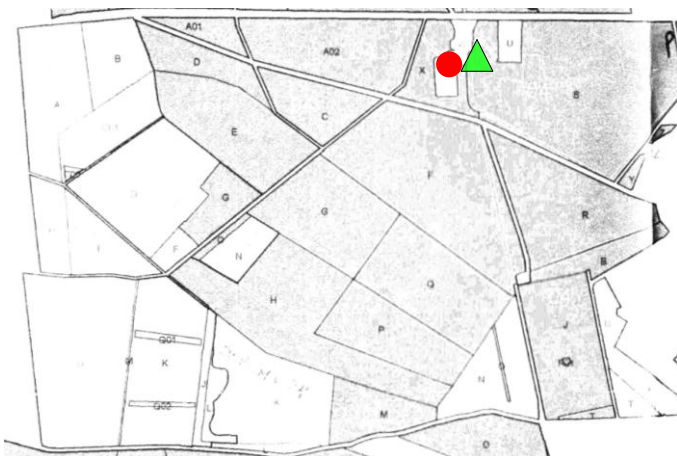
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : winterkoning

Geldige waarneming

Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : witte kwikstaart

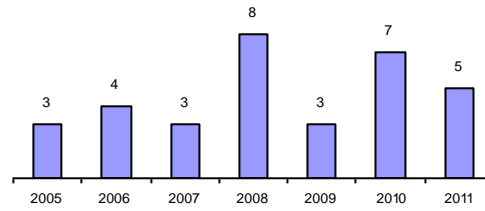
Geldige waarneming

Soortenkaart: B.M.P. (A)

Geldige waarneming

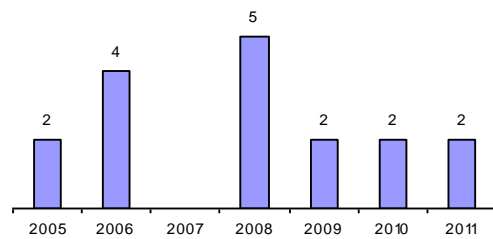
Vogelsoort : zanglijster

Soortenkaart: B.M.P. (A)

Geldige waarneming

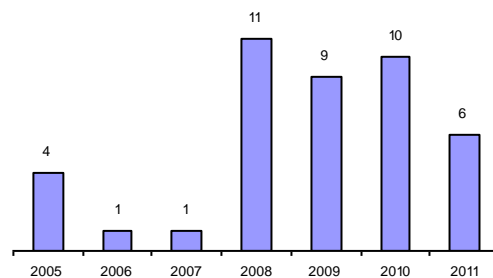
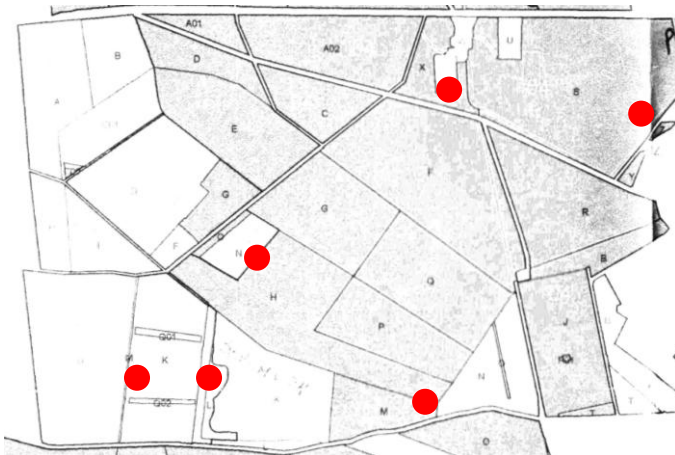
Vogelsoort : zwarte mees

Soortenkaart: B.M.P. (A)

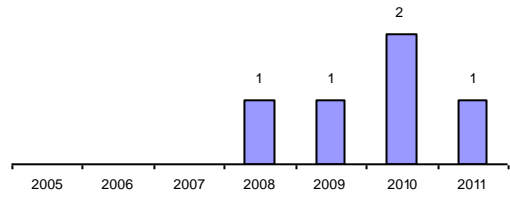
Geldige waarneming

Vogelsoort : zwartkop

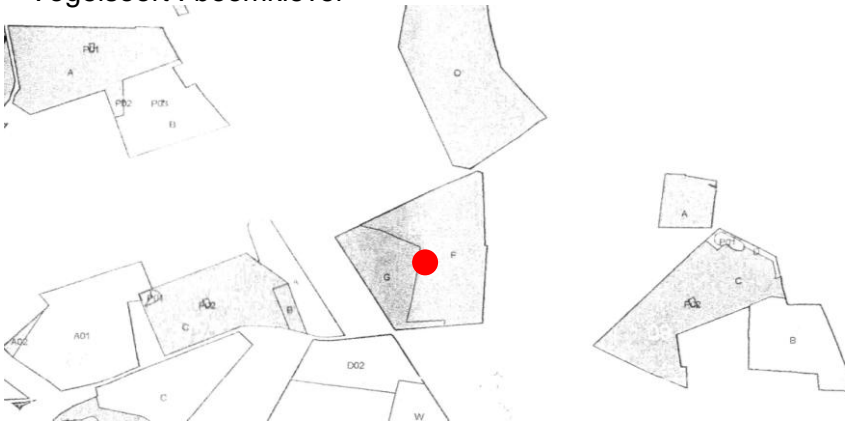
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : zwarte specht

Geldige waarneming

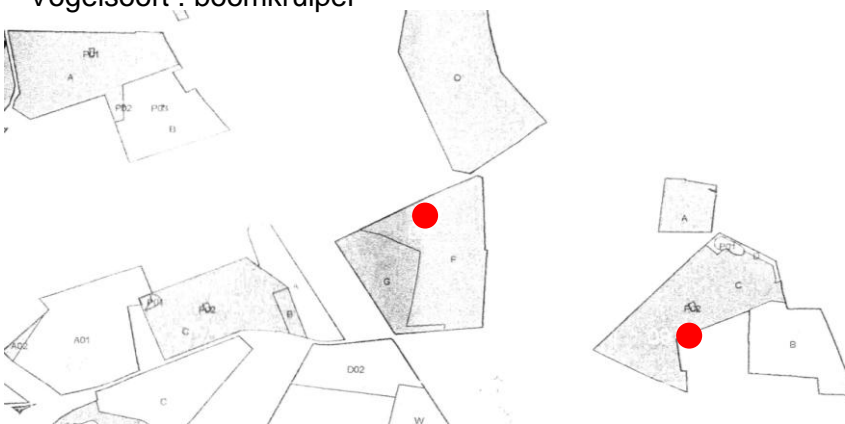
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : boomklever

Geldige waarneming

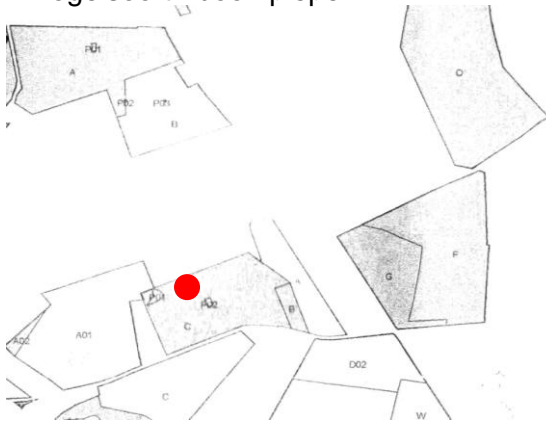

Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : boomkruiper

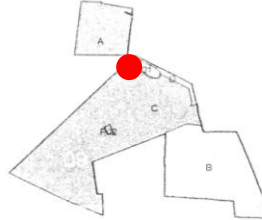
Geldige waarneming

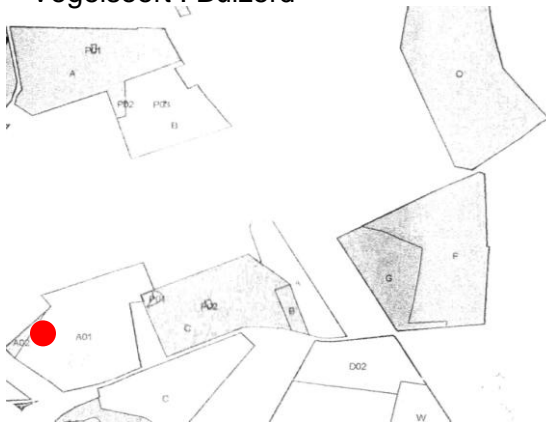
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : boompieper

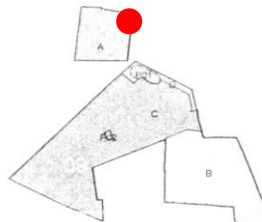
Geldige waarneming

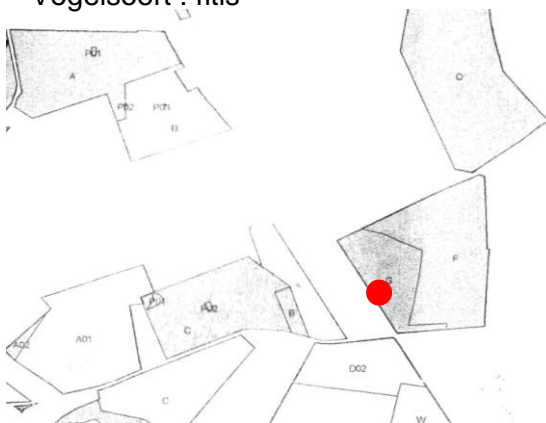
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : Buizerd

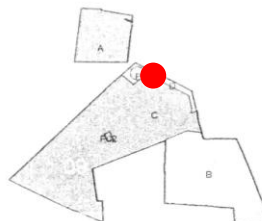
Geldige waarneming

Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : fitis

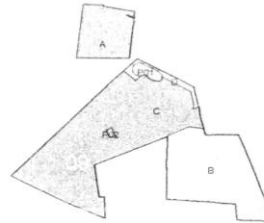
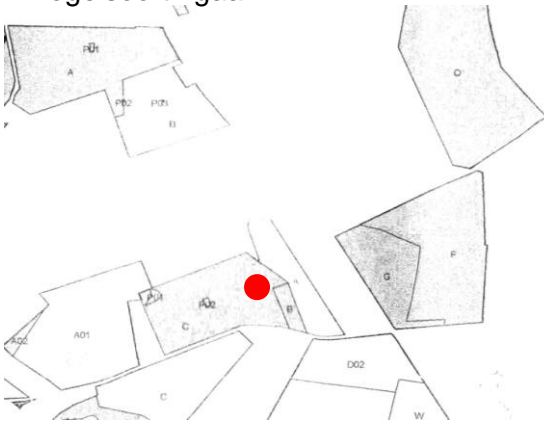

Geldige waarneming

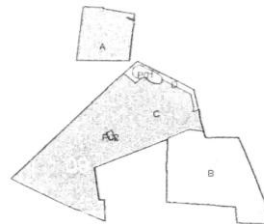
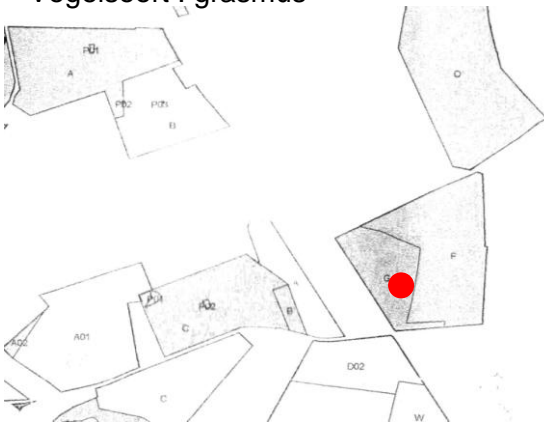
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : gaai

Geldige waarneming

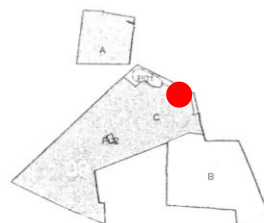
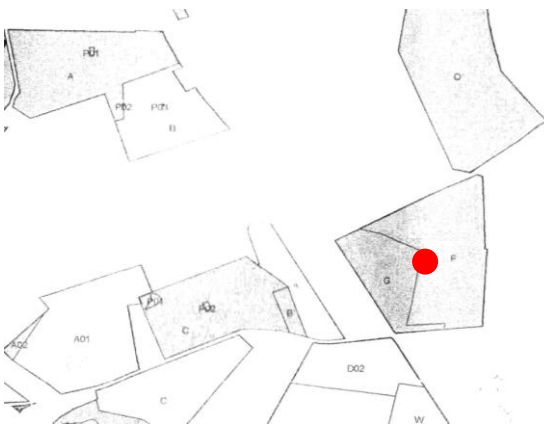
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : grasmus

Geldige waarneming

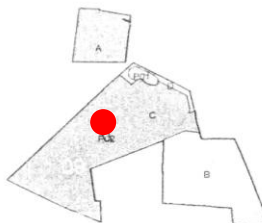
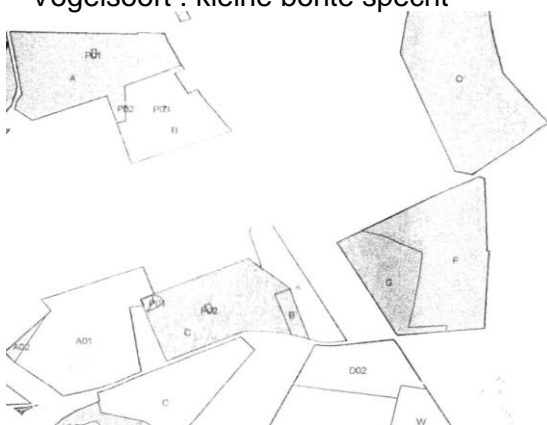
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : grote bonte specht

Geldige waarneming

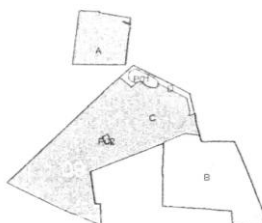
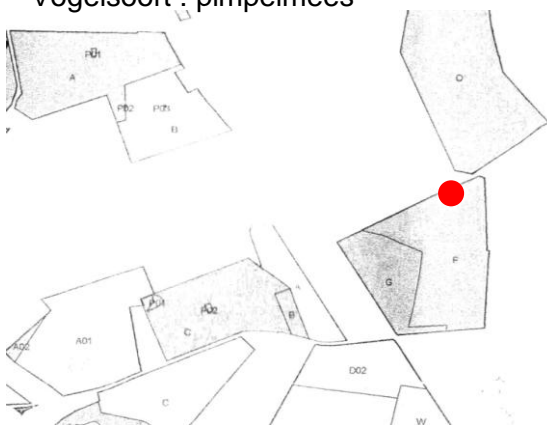
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : kleine bonte specht

Geldige waarneming

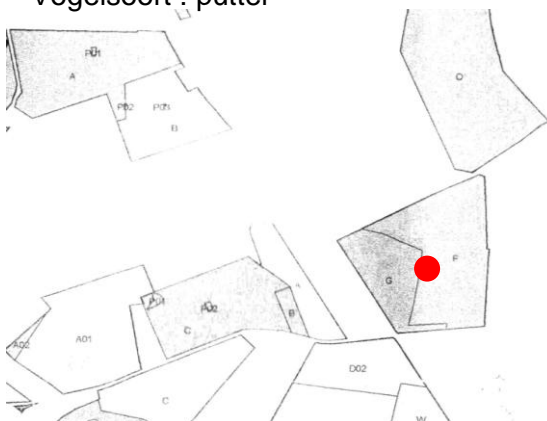
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : pimpelmees

Geldige waarneming

Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : putter

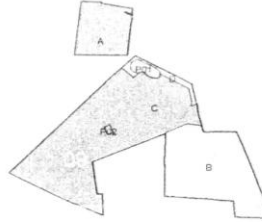
Geldige waarneming

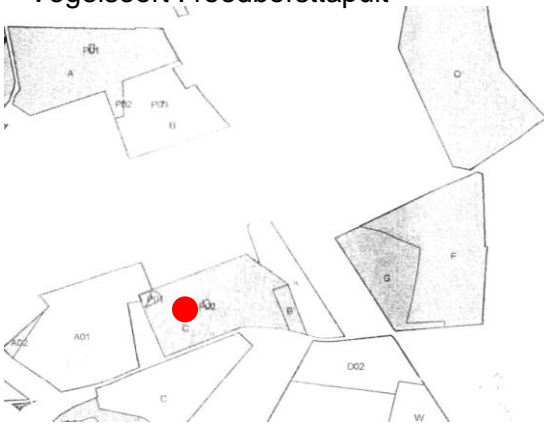
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : roodborst

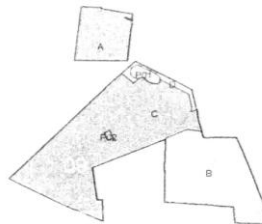
Geldige waarneming

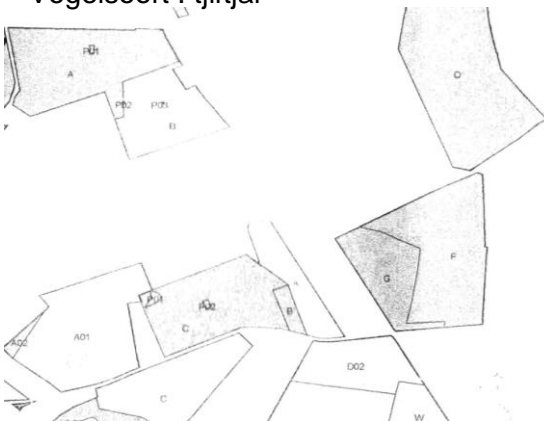
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : roodborsttapuit

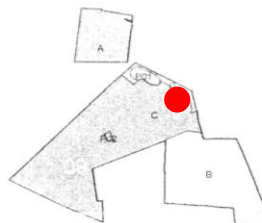
Geldige waarneming

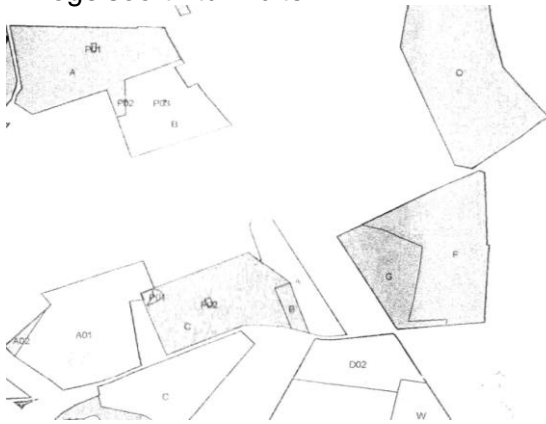
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : tijftjaf

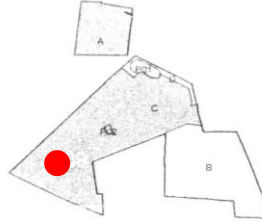
Geldige waarneming

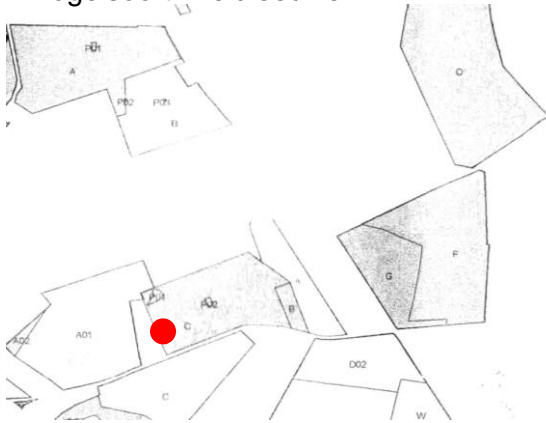
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : tuinfluiter

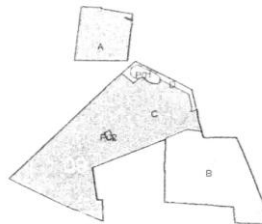
Geldige waarneming

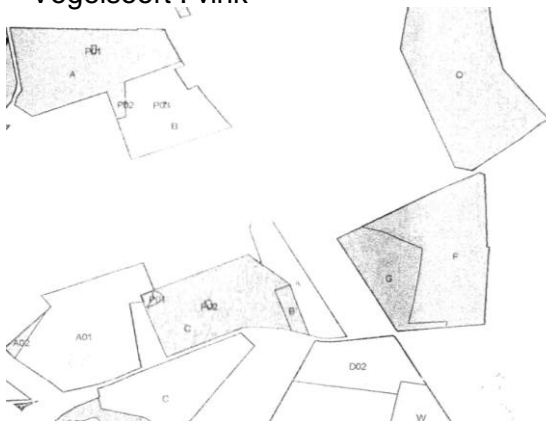
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : veldleeuwerik

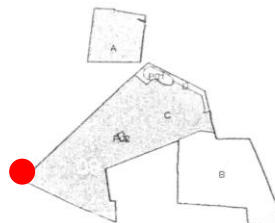
Geldige waarneming

Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : vink

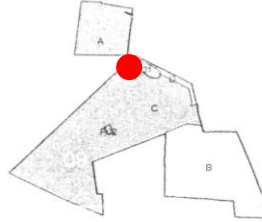

Geldige waarneming

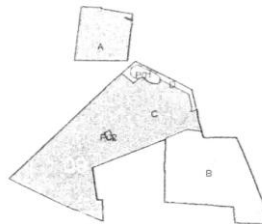
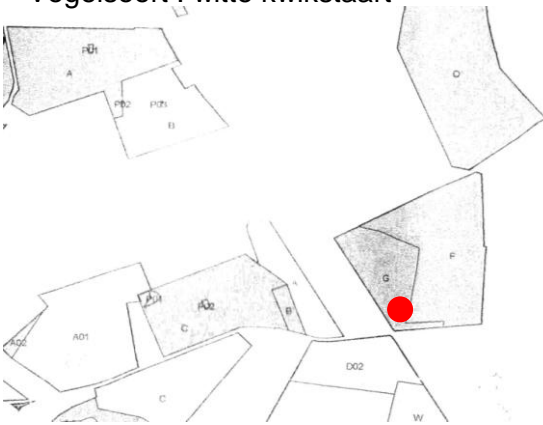
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : winterkoning

Geldige waarneming

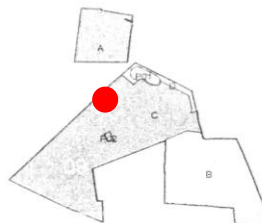
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : witte kwikstaart

Geldige waarneming

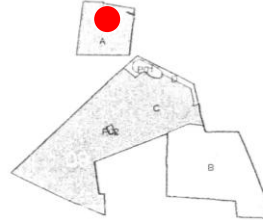
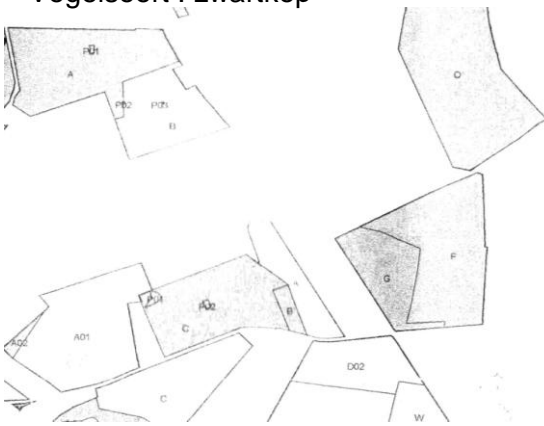
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : zanglijster

Geldige waarneming

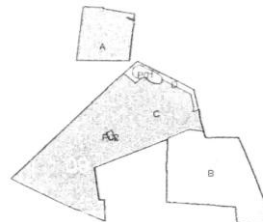
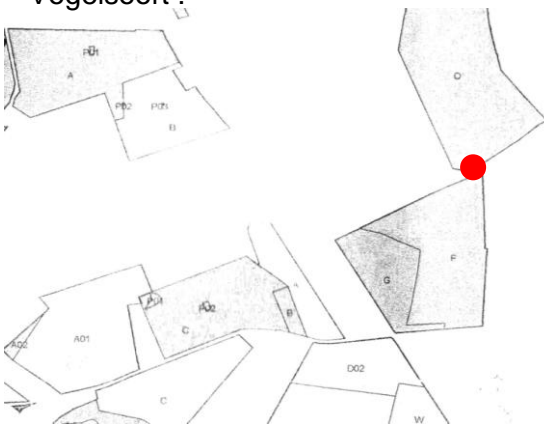
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : zwartkop

Geldige waarneming

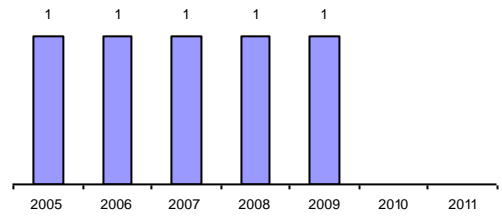
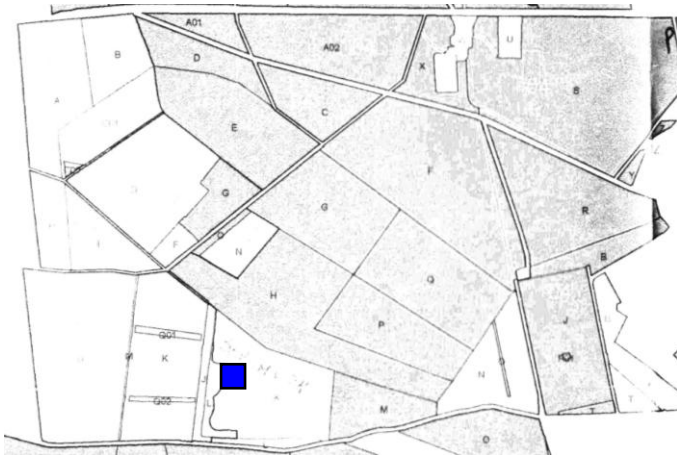
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort :

Geldige waarneming

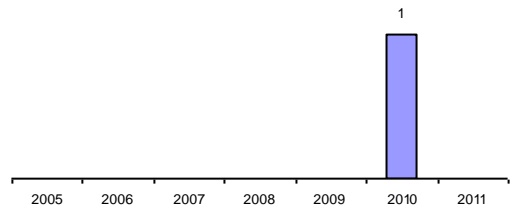
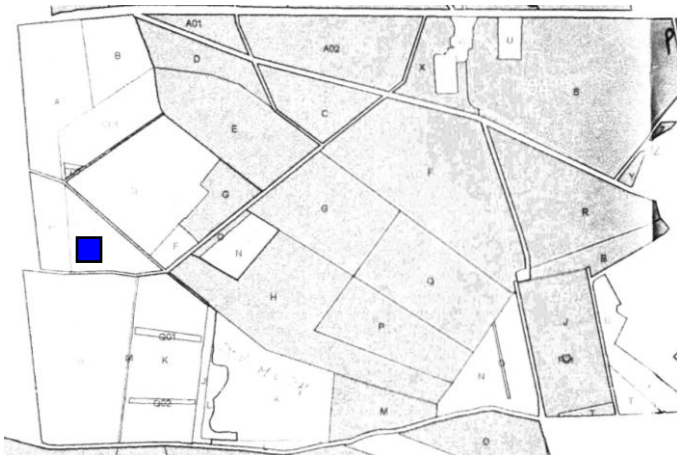
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : blauwe reiger

Ongeldige waarneming

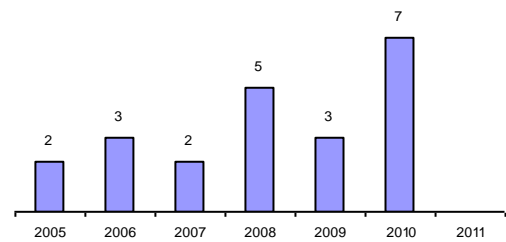
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : boerenzwaluw

Ongeldige waarneming

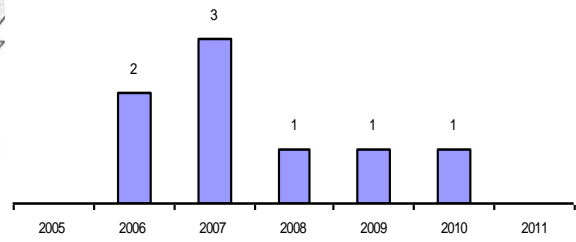
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : goudhaan

Ongeldige waarneming

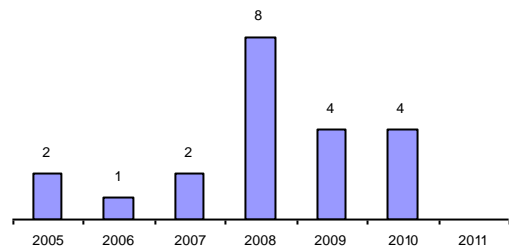
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : grauwe gans

Ongeldige waarneming

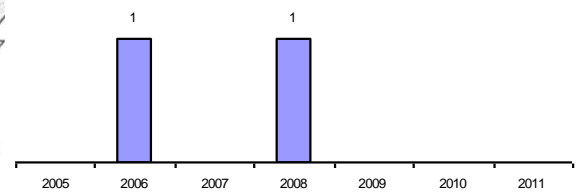
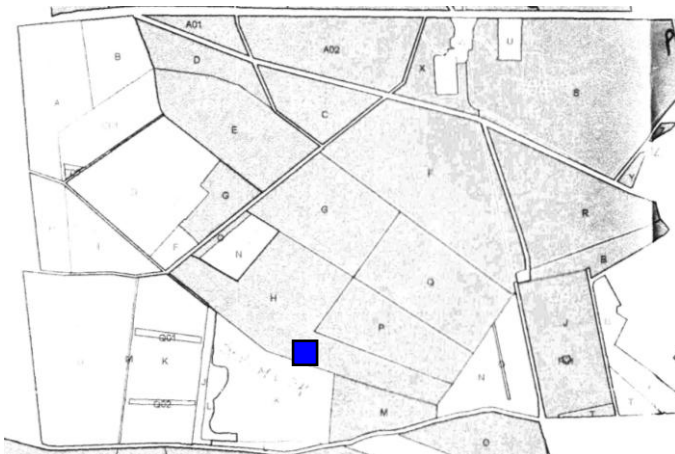
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : houtduif

Ongeldige waarneming

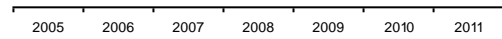
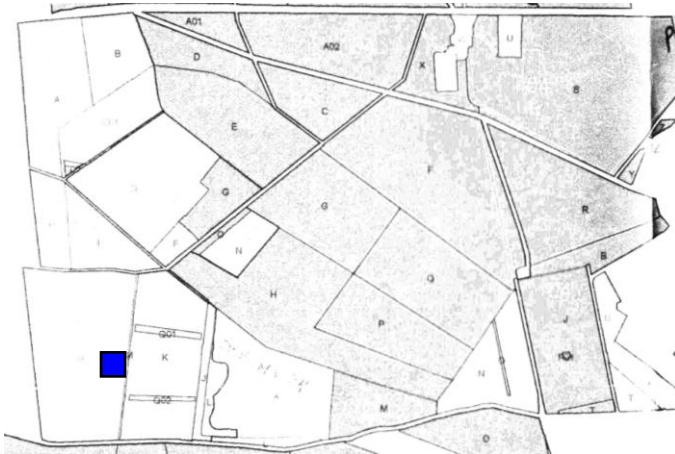
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : koekoek

Ongeldige waarneming

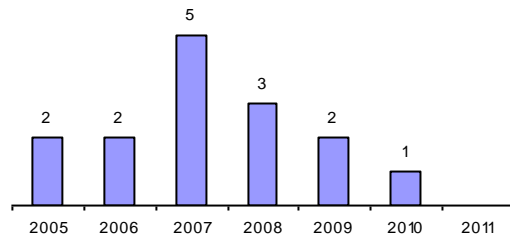
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : kramsvogel

Ongeldige waarneming

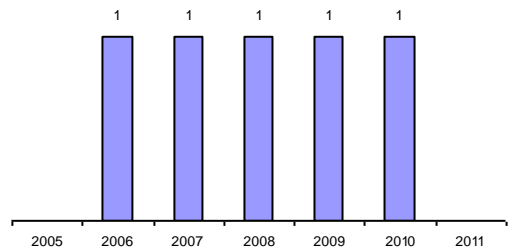
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : kuifeend

Ongeldige waarneming

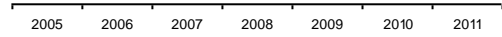
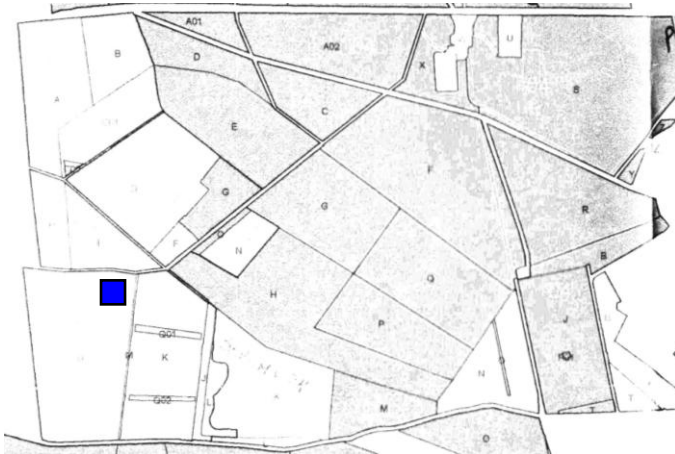
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : nijlgans

Ongeldige waarneming

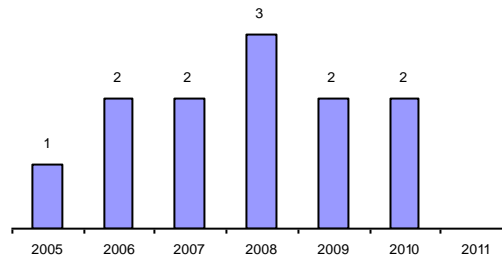
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : roek

Ongeldige waarneming

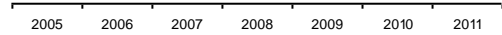
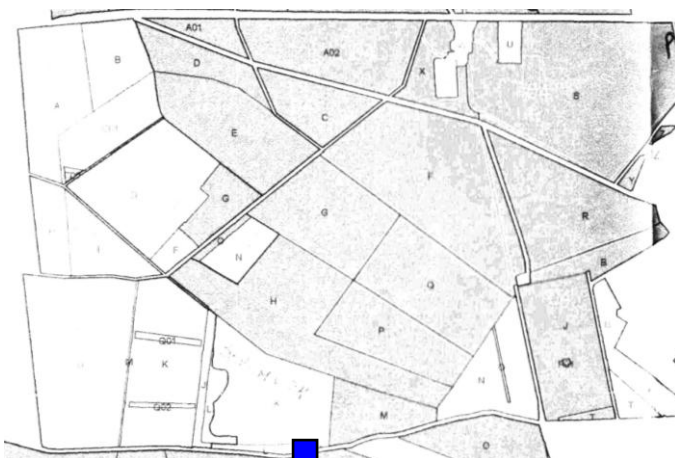
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : wilde eend

Ongeldige waarneming

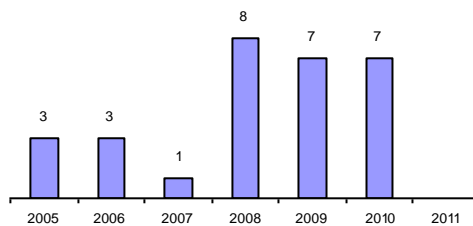
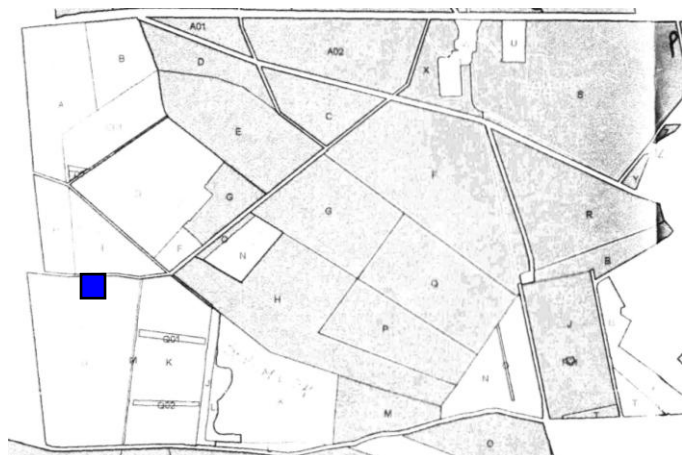
Soortenkaart: B.M.P. (A)
Vogelsoort : witgat

Ongeldige waarneming

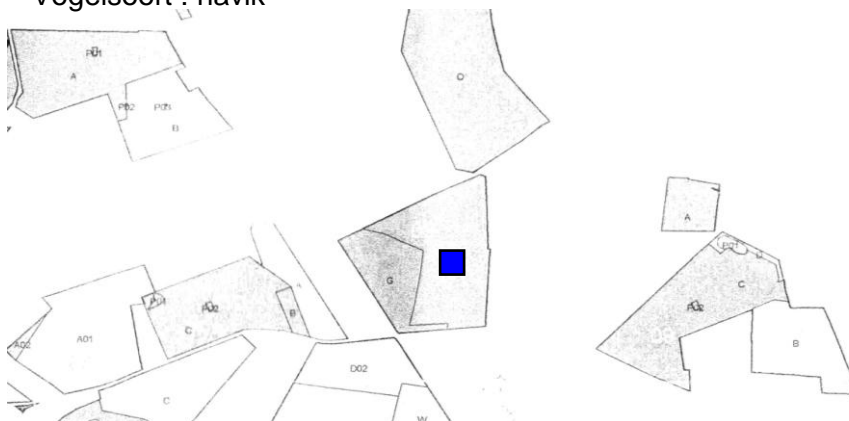
Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : zwarte kraai

Ongeldige waarneming

Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : havik

Ongeldige waarneming

Soortenkaart: B.M.P. (A)
 Vogelsoort : kramsvogel

Ongeldige waarneming

3.2.3 Waarnemingen overige diersoorten

Diersoort : Ree

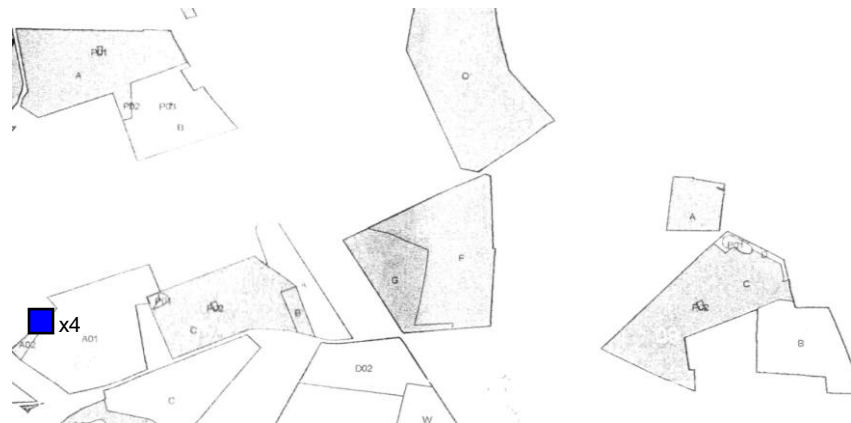
● = bezoek op 16 april

● = bezoek op 23 april

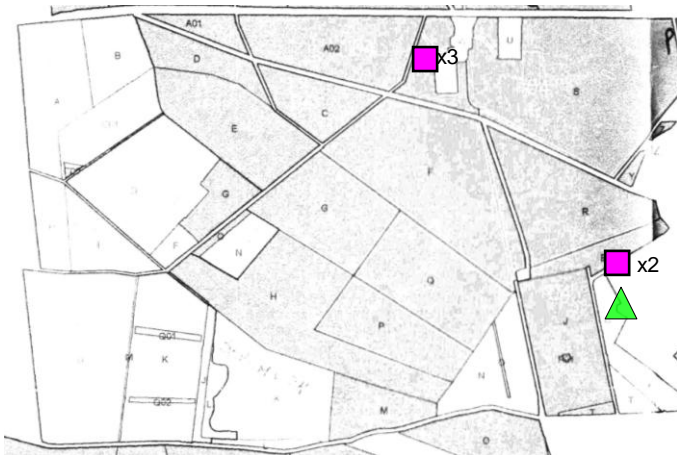
■ = bezoek op 14 mei

■ = bezoek op 28 mei

▲ = bezoek op 11 juni

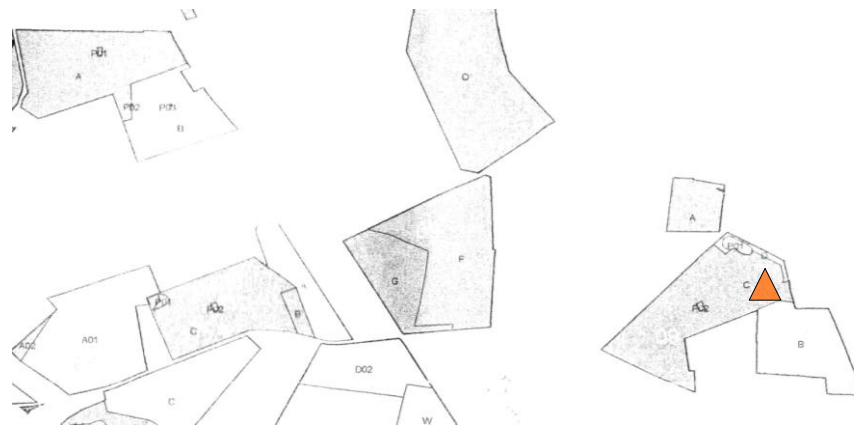
3.2.3 Waarnemingen overige diersoorten

Diersoort : konijn

■ = bezoek op 28 mei

▲ = bezoek op 11 juni

▲ = bezoek 9 juli

3.2.3 Waarnemingen overige diersoorten

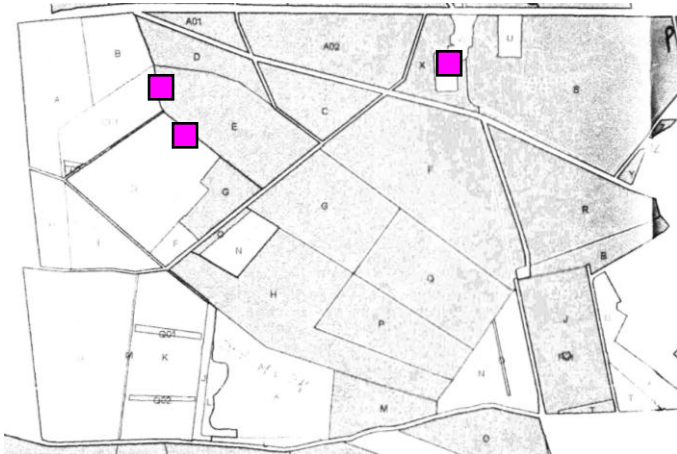
Diersoort : eekhoorn

■ = bezoek op 28 mei

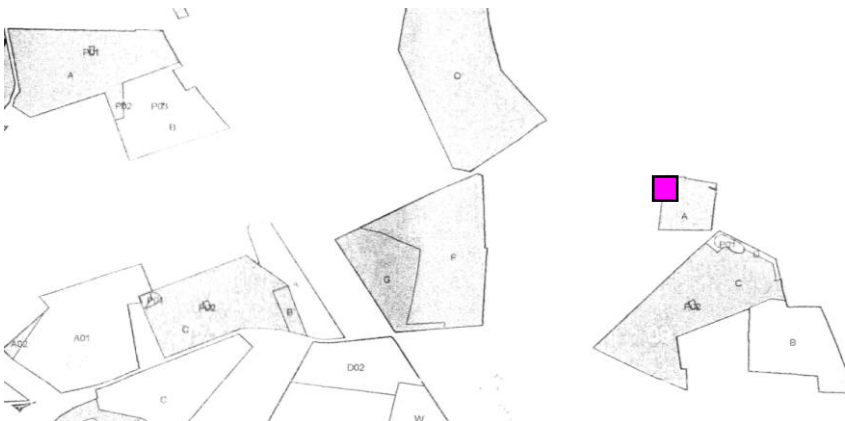
Overige waarnemingen

Mierenhoop

■ = bezoek op 28 mei

vossenburcht

■ = bezoek op 28 mei

Discussie

Uiteindelijk werden van 34 vogelsoorten (mogelijke) broedgevallen vastgesteld. Vijf (6) andere vogelsoorten werden buiten de datumgrenzen aangetroffen. Er zijn ook vogelsoorten (6) aangetroffen welke niet aan het criterium voor geldige waarneming voldeden, doordat het kolonievogels betreffen, of niet meerdere keren zijn waargenomen, of op doortrek waren.

Behalve vogels werden ook zoogdieren aangetroffen zoals ree, konijn, en eekhoorn.

Het aantal waargenomen vogelsoorten (-13 t.o.v. 2010) en totale waarnemingen ten opzichte van vorige jaren is sterk afgenomen. Een verklaring hiervoor is o.a. dat we veelal met slecht weer hebben geïnventariseerd, en onze aandacht moesten verdelen tussen het gebied rond het Bodemven en het nieuwe gebied direct naast het Blauwe Meer. Het geheel is te groot om goed te kunnen inventariseren binnen de beperkte inventarisatiebezoeken. In het nieuwe gebied zijn betrekkelijk weinig vogels aangetroffen. Dit gebied is ook maar beperkt toegankelijk door de wildernis en afrasteringen. Het gebied rond het Bodemven is daardoor minder bezocht, en ons inziens zitten daar veel meer vogels, gezien de waarnemingen in vorige jaren.

Voorgestelde beheermaatregelen

Het gebied tussen de coördinaten 131 t/m 133 is volgens ons verpacht, waardoor er permanent koeien grazen, tevens is het kruidig grasland in gebruik door een boer. Dit bevordert het broeden van (weide)vogels niet. Tevens is er in de afgelopen jaren geen onderhoud uitgevoerd.

Ondoordringbaar struikgewas rond een bosperceeltje temidden van gras- en akkerland is een beperkte biotoop voor broedvogels. Een gedeelte van dit loofbos is daardoor erg donker. Overigens bevordert dit wel weer het insectenleven in het dode hout.

- Mogelijk dat de omgeving te onrustig is door de langsliggende snelweg en het aanwezig zijn van honden bij de burens. Het intensief begrazen door koeien geeft geen rust in het terrein.
- De voormalige MOP terreinen worden te intensief landbouwkundig gebruikt.
- Men kan dit gebied bezien als financieel wingebied, waarbij het kleine bosje omringt door akkerland wordt ontzien. Hierin zit potentie.
- Bij grondaankoop op omringende gronden kan het gehele gebied omgevormd worden naar een halfopen gebied met veel loofbomen. Berkenbomen zijn de pioniers op dit moment, maar dienen beteugelt te worden.
- De waterstand in het kunstmatig vennetje in het vroegere MOP-terrein is geen verrijking en zal ook zeker geen watervogels aantrekken wanneer het grondwater zo laag blijft staan (en dus ook in dit ven).
- Door versnippering in eigendom en afrasteringen zal er altijd beperkte natuurbeleving zijn.

Roofvogels

Buizerd en havik zijn in alle gebieden aangetroffen. Tijdens de avondwandelingen zijn geen uilen waargenomen, mogelijk als gevolg van regenachtig weer en het zelf niet ten gehore laten komen van uilen geluiden.

Rode lijst soorten

Er zijn tijdens de bezoeken door de werkgroep 5 rode lijst soorten aangetroffen.

Vervolgonderzoek

Voorgesteld wordt het gebied tussen de coördinaten 131 t/m 133 of om te vormen naar een natuurlijk gebied of een wingebied op basis van agrarisch gebruik te laten zijn.

Het gebied grenzend aan de Bergstraat toegankelijk te maken met paden en uit te dunnen. Dit en het gebied rond het Bodemven is interessant genoeg om verder te inventariseren.

Bronvermelding

- v. Dijk, AJ, Handleiding Broedvogel Monitoring Project, SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2004.
- Vogelbescherming Nederland, Rode lijst van de Nederlandse Broedvogels 2005.
- Topografische Inventarisatieatlas voor flora en fauna van Nederland 2007
- Internetsite SOVON

Bijlage I Topografische weergave van het onderzoeksgebied

Bron: Topografische Atlas

Bijlage II Wetenschappelijke namen van vogelsoorten genoemd in het verslag

1	blauwe reiger	ardea cinerea
2	boerenwaluw	hirundo rustica
3	boomklever	sitta europaea
4	boomkruiper	certhia brachydactyla
5	boomleeuwerik	lullula arborea
6	boompieper	anthus trivialis
7	buizerd	buteo buteo
8	doodaars	tachybaptus ruficollis
9	fitis	phylloscopus trochilus
10	gaai (vlaamse)	garrulus glandarius
11	gekraagde roodstaart	phoenicurus phoenicurus
12	goudhaan	regulus regulus
13	grasmus	sylvia communis
14	grauwe gans	anser anser
15	groene specht	picus viridis
16	grote bonte specht	dendrocopos major
17	havik	accipiter gentilis
18	houtduif	columba palumbus
19	kleine bonte specht	dendrocopos minor
20	koekoek	cuculus canorus
21	koolmees	parus major
22	kramsvogel	turdus pilaris
23	kuifeend	aythya fuligula
24	meerkoet	fulica atra
25	merel	turdus merula
26	nijlgans	alopochen aegyptiaca
27	pimpelmees	cyanistes caeruleus
28	putter	carduelis carduelis
29	roek	corvus frugilegus
30	roodborst	erithacus rubecula
31	roodborsttapuit	saxicola rubicola
32	spreeuw	sturnus vulgaris
33	staartmees	aegithalos caudatus
34	tjiftjaf	phylloscopus collybita
35	tuinfluiter	sylvia borin
36	veldleeuwerik	alauda arvensis
37	vink	fringilla coelebs
38	wilde eend	anas platyrhynchos
39	winterkoning	troglodytes troglodytes
40	witgat	tringa ochropus
41	witte kwikstaart	motacilla alba
42	zanglijster	turdus philomelos
43	zwarte kraai	corvus corone
44	zwarte mees	periparus ater
45	zwartkop	sylvia atricapilla
46	zwarte specht	dryocopus martius